

SÖKANDE

Kone AB, 556234-4639
Box 734
851 21 Sundsvall

MOTPART

Västerbottens läns landsting
901 89 Umeå

ÖVRIG BERÖRD

Midroc Electro AB
Box 501
811 25 Sandviken

KONKURRENSVERKET	
2013-06-05	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen ska göras om.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Västerbottens läns landsting (Landstinget) har infordrat anbud avseende hissentreprenad (DE5) vid Norrlands Universitetssjukhus i Umeå, By 7 Ombyggnad, projekt nr 1112203, och beslutat att anta det anbud som lämnats av Midroc Electro AB.

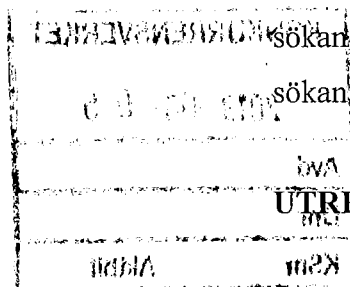
Kone AB (Kone) yrkar i förvaltningsrätten i första hand att rättelse ska ske på så sätt att anbudet från Midroc Electro AB förkastas och i andra hand att upphandlingen ska göras om.

Dok.Id 32446

Postadress Box 193 901 05 Umeå	Besöksadress Nygatan 45 (Tingshuset)	Telefon 090-17 74 00 E-post: forvaltningsratteniumea@dom.se	Telefax 090-13 75 88	Expeditionstid måndag – fredag 08:00-12:00 13:00-16:00
---	---	---	--------------------------------	--

Landstinget motsätter sig bifall till ansökan.

Midroc Electro AB (Midroc) har getts tillfälle att yttra sig över Kones ansökan och vad som i övrigt anförts i målet och har härvid framfört att ansökan bör avslås.

UTREDNINGEN

Landstingets förfrågningsunderlag

I förfrågningsunderlagets Administrativa föreskrifter anges under rubriken AFB.311 Huvudanbud bl.a. följande. Huvudanbud ska avges på grundval av i förfrågningsunderlaget givna förutsättningar. Om anbudsgivaren önskar byta ut material av föreskrivet utförande till annat utförande, eller föreskriven funktion till annan funktion, redovisas både föreskrivet och ersättningsmaterialets egenskaper och prestanda i lättöverskådlig tabell.

Under rubriken AFB.312 Sidoanbud anges bl.a. följande. Sidoanbud får avges. Detta ska specificeras och prissättas så att jämförelse lätt kan ske med huvudanbudet. Huvudanbud ska föreligga för att sidoanbud ska upptas till prövning.

I förfrågningsunderlagets Tekniska beskrivning anges på s. 5 under rubriken Tekniska uppgifter i anbud bl.a. följande. Anbud ska innehålla tekniska data, beskrivningar, fabrikat, katalognummer och typbeteckning för offererat materiel i den utsträckning som erfordras för en fackmässig bedömning av anbudet, bland annat med avseende på driftsäkerhet, personsäkerhet, underhåll, miljöpåverkan, livscykelkostnader och utrymmesbehov.

Landstingets tilldelningsbeslut

Av tilldelningsbeslut inkl. bilaga framgår bl.a. följande. Två anbud, från Kone och från Midroc, har inkommit under anbudstiden. Landstinget har beslutat att anta det anbud som lämnats av Midroc. Anbudet från Kone har förkastats.

Parternas anföranden

Kone anför bl.a. följande. Midroc har i sitt anbudsformulär angett att man erbjuder en hiss med maskineri samt elutrustning i maskinrum ovan hisschakt, trots att det är klart formulerat i förfrågningsunderlaget att det ska vara en maskinrumslös linhiss. Se förfrågningsunderlagets Tekniska beskrivning s. 7-8 (bilaga 1 till domen). Det är uppenbart ett sidoanbud när de erbjuder en annan lösning än vad som föreskrivits i förfrågningsunderlaget. Vidare har Midroc i anbudsformuläret angett att man hänvisar till "Teknisk beskrivning upprättad av Ramböll", trots att det i förfrågningsunderlagets Tekniska beskrivning på sidan 5 anges ; "Anbud **skall** innehålla tekniska data, beskrivningar, fabrikat..." Då Midroc inte bifogat någon teknisk specifikation för huvudanbud vet inte kunden vad som ska monteras, ex.vis dörrar och hissmaskin som är mycket avgörande beträffande livslängd och driftkostnader. Anbudet bör därför förkastas.

Landstinget anför bl.a. följande. I förfrågningsunderlagets Administrativa föreskrifter anges hur huvudanbud ska avges. Vidare anges i förfrågningsunderlaget att offererade hissar ska utföras som maskinrumslösa hissar. I Landstingets anbudsutvärdering har respektive anbudsgivares huvudanbud utvärderats. Sidoanbud har inte utvärderats. Anbudet från Midroc har ett anbudspris om 2 586 000 kr, i anbudsformuläret anges att detta avser delentreprenad 5 (DE5) och att arbetet utförs i full överrensstämmelse med Administrativa föreskrifter daterade 2012-11-16 och däri angivna hand-

lingar. Därutöver finns i anbudet angivet alternativa priser (sidoanbud) med hänvisning till bifogad specifikation. Denna bifogade specifikation visar på en hiss med utförande där hissmaskinen placeras i maskinrum (alltså inte ett maskinrumslöst utförande).

Huvudanbud är lämnat, med hänvisning att det följer förfrågningsunderlaget. Detta tolkar Landstinget som att huvudanbudet avser maskinrumslös hiss enligt förfrågan. Huvudanbud är också det som är utvärderat.

Vad gäller det aktuella kravet i förfrågningsunderlagets Tekniska beskrivning är Midrocs anbud lämnat med hänvisning till att entreprenaden ska utföras i full överensstämmelse med Administrativa föreskrifter daterade 2012-11-16 och däri angivna handlingar. I förfrågningsunderlaget hänvisas till Teknisk beskrivning, Landstingets hissprogram och att hissarna ska installeras på sjukhus. Den bedömning som är gjord av Landstinget är att om hissarna uppfyller de krav som finns i ovanstående dokument är de av den prestanda och kvalitet som krävs för att uppfylla Landstingets krav i denna upphandling. Med denna bedömning har Landstinget funnit att Midroc uppfyller ställda krav.

Midroc anför bl.a. följande. Vad gäller kravet i förfrågningsunderlagets Tekniska beskrivning anges i den aktuella punkten att anbud ska innehålla tekniska data, beskrivningar, fabrikat, katalognummer och typbeteckning för offererade material *i den utsträckning som erfordras för en fackmässig bedömning av anbudet*, bland annat med avseende på driftsäkerhet, personsäkerhet, underhåll, miljöpåverkan, livscykelkostnader och utrymmesbehov. Enligt proportionalitetsprincipen får de krav som en upphandlande myndighet ställer inte gå utöver vad som är nödvändigt för den aktuella upphandlingen. Punkten innebär att anbudet ska innehålla dessa uppgifter. Den föreskriver dock inte i vilken form dessa uppgifter ska presenteras, vilket innebär att kravet är uppfyllt om de tekniska beskrivningarna fram-

går av anbudet. I anbudet har Midroc hänvisat till förfrågningsunderlaget och angett att anbudet motsvarar de tekniska beskrivningar som anges i aktuell del av förfrågningsunderlaget (i anbudet benämnt "Teknisk beskrivning upprättad av Ramböll, daterad 2012-11-16"). Midroc har därmed på ett tydligt sätt preciserat sitt anbud vilket således innehåller de tekniska beskrivningar som anges i aktuell del av förfrågningsunderlaget. Genom Midrocs hänvisning innehåller anbudet en tydlig teknisk beskrivning som upphandlande myndighet haft att bedöma vid utvärdering av anbudet. Upphandlande myndighet har därmed agerat rätt när den utvärderade Midrocs anbud.

De tekniska beskrivningar som ingår i Midrocs anbud uppfyller de skalkrav som ställs i anförd punkt i förfrågningsunderlaget. Utifrån dessa beskrivningar kan göras en fackmässig bedömning av anbudet, bland annat med avseende på driftsäkerhet, personsäkerhet, underhåll, miljöpåverkan, livscykelkostnader och utrymmesbehov. Detta innebär att Midrocs anbud innehåller erforderliga tekniska uppgifter i förhållande till det syfte som anges i punkten.

Oavsett ovanstående anser Midroc, i likhet med Landstinget, att det inte föreligger grund för ingripande eftersom Kone inte har lidit någon skada. De grundläggande förutsättningarna för ingripande enligt 16 kap. 6 § LOU saknas därmed.

I det fall förvaltningsrätten anser att vad som anförts av Kone i ansökan om överprövning fortfarande är för prövning vill Midroc anföra följande. Tilldelningsbeslutet avser Midrocs huvudanbud som bl.a. gäller maskinrumslösa linhissar och utgår från de förutsättningar som anges i förfrågningsunderlaget. Att Midroc även lämnat alternativa priser och lösningar bl.a. i form av hissar med maskinrum är i enlighet med förfrågningsunderlaget,

som tillät alternativa material eller funktioner. Midrocs anbud och tilldelningsbeslutet innehåller därmed inte någon brist i denna del.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 16 kap. 6 § LOU ska rätten, om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

DOMSKÄL

Vad som föreskrivs i 1 kap. 9 § LOU ger uttryck bl.a. för de gemenskapsrättsliga principerna om likabehandling och förutsebarhet. En av de frågor som omfattas av dessa principer är att den upphandlande myndigheten vid prövning av anbuden inte får frångå förfrågningsunderlaget. I förfrågningsunderlaget angivna skall-krav, eller obligatoriska krav, ska upprätthållas vid anbudsprövningen vilket innebär att anbud som inte uppfyller sådana krav normalt inte ska gå vidare till utvärderingsfasen.

Kone menar i ansökan om överprövning att Midroc, den vinnande anbudsgivaren, genom att offerera hissar med maskinrum erbjudit en annan lösning än vad som föreskrivits i förfrågningsunderlaget och därigenom lämnat ett sidoanbud. Härefter har Kone anfört att Midroc inte uppfyller det i

förfrågningsunderlagets Tekniska beskrivning angivna skall-kravet att anbud ska innehålla tekniska data, beskrivningar, fabrikat m.m.

Vad gäller den första grunden noterar förvaltningsrätten att det av Midrocs anbud framgår att det omfattar såväl huvudanbud med i förfrågningsunderlaget föreskrivna maskinrumslösa hissar som sidoanbud med hissar med maskinrum och alternativa priser. Av handlingarna i målet framgår vidare att det är huvudanbudet som utvärderats och antagits. Landstinget har således i denna del inte agerat i strid mot 1 kap. 9 § LOU.

Vad gäller den andra grunden konstaterar förvaltningsrätten att det i förfrågningsunderlagets Tekniska beskrivning anges att "anbud skall innehålla tekniska data, beskrivningar, fabrikat, katalognummer och typbeteckning för offererad materiel i den utsträckning som erfordras för en fackmässig bedömning av anbudet, bland annat med avseende på driftsäkerhet, personsäkerhet....". Landstinget och Midroc menar att kravet uppfylls genom att Midroc i anbudet hänvisat till förfrågningsunderlaget och i anbudet angett att arbetet kommer att utföras i full överensstämmelse med underlaget. Enligt förvaltningsrättens mening kan kravet dock svårigen förstås på annat sätt än att uppgifterna i fråga faktiskt ska lämnas i anbudet. Med hänsyn till att det i kravet anges "...i den utsträckning som erfordras för en fackmässig bedömning av anbudet..." råder däremot viss oklarhet beträffande omfattningen av kravet, dvs. hur mycket som behöver redovisas i anbudet beträffande uppgifterna i fråga. Denna omständighet har enligt förvaltningsrättens mening dock inte någon betydelse i förevarande mål då det inte kan bortses från att Midroc beträffande i huvudanbud offererat material inte lämnat någon av de efterfrågade uppgifterna överhuvudtaget. På grund av det anförda finner förvaltningsrätten att anbudet från Midroc inte kan anses uppfylla det aktuella skall-kravet. Uppgifterna i fråga måste vidare anses relevanta för upphandlingen, bl.a. för att möjlig-

göra kontroll av om offererat material uppfyller ställda krav. Härmed följer att anbudet från Midroc rätteligen inte borde ha utvärderats.

Genom att utvärdera och anta ett anbud som inte uppfyller samtliga skallkrav har Landstinget agerat i strid mot den gemenskapsrättsliga principen om likabehandling samt även mot principen om förutsebarhet.

Härmed uppkommer frågan om Landstingets agerande medfört att Kone lidit eller kan komma att lida skada. Landstinget har antagit ett anbud som inte uppfyllt samtliga skallkrav. Anbudet från Kone har vid anbudsprövningen förkastats av Landstinget. Såvitt framgår av handlingarna i målet har endast dessa två anbud inkommit under anbudstiden. Då inte något anbud uppfyllt samtliga skallkrav borde upphandlingen rätteligen ha gjorts om. Med hänsyn till den osäkerhet som råder angående resultatet av en sådan ny upphandling blir skadebedömningen av hypotetisk art. Förvaltningsrätten finner vid en sådan bedömning att Kone lidit eller kan komma att lida skada. Härav följer att det finns grund för att besluta om åtgärder enligt 16 kap. 6 § LOU. Vid val av åtgärd finner förvaltningsrätten inte skäl att besluta annat än att upphandlingen ska göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 3109/1C LOU).

Hases Per Sjöblom
Lagman

Målet har föredragits av Christina Röckner.

RAMBOLL Ramböll Sverige AB V. Norrlandsgatan 11 B 903 27 Umeå Tfn 010-615 60 00 Fax 090-77 90 29	Titel/Kapitelrubrik		Dokument nummer	Sida/Sidor
	Teknisk beskrivning Transport			7/16
	Uppdrag		Handläggare	
	NUS BY7 OMBYGGNAD		Roland Karlsson	
	Status		Datum	61851252246
FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Ändrings datum	Bet.	

Kod	Text	Ändr.
-----	------	-------

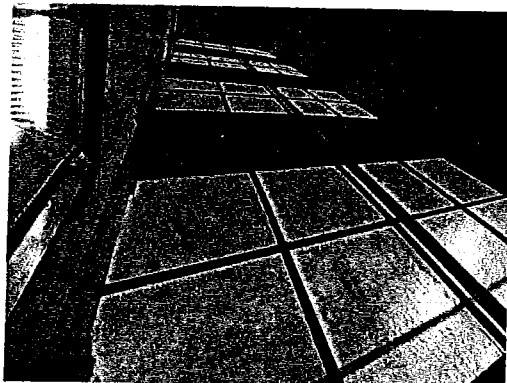
HUVUDDATA HISS 41

Hisstyp:	Sänghiss
Hissutförande:	~~Maskinrumslös hiss~~ Frekvensstyrt drivsystem
Märklast:	1600 kg/21 pers.
Märkhastighet:	1,0 m/s.
Antal stannplan:	5, planbeteckningar bestäms vid upphandling
Lyfthöjd:	13810 mm
Dörrar:	Sidöppnande automaddörrar, B x H 1100 x 2100mm 1 st korgdörr, 5 st Schaktdörrar Dörrblad av präglad rostfri plåt både i korg och på alla plan. Brandklass Ei30
Karmar:	Präglad rostfri karm med en rostfri karmomfattning.
Hisskorg:	B x D x H = 1300 x 2500 x 2200 mm 1 st korgöppning Hisskorgen skall vara utförd enligt WBG.16
Schaktstorlek:	B x D 2000 x 3000 mm
Gropdjup:	1200 mm
Tophöjd:	3850 mm

En långsidan av hisschaktet är glasat mot trapphus med begränsad möjlighet till gejderfästen.

Infästning kan endast ske i trappfot med mellanrum ca 3000 mm.

All eventuell förstärkning skall ingå i entreprenaden.

RAMBÖLL

Ramböll Sverige AB
 V. Norrlandsgatan 11 B
 903 27 Umeå
 Tfn 010-615 60 00
 Fax 090-77 90 29

Titel/Kapitelrubrik
 Teknisk beskrivning Transport

Dokument nummer Sida/Sidor
 8/16

Handläggare
 Roland Karlsson

Uppdrag
 NUS BY7 OMBYGGNAD

Datum
 2012-11-16

Uppdragsnummer
 61851252246

Status
 FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG

Ändrings datum Bet.

Kod

Text

Ändr.

HUVUDDATA HISS 42

Hisstyp: Sänghiss

Hissutförande: ~~Mäskinrumslös linnhiss~~ Frekvensstyrt drivsystem

Märklast: 1600 kg/21 pers.

Märkhastighet: 1,0 m/s.

Antal stannplan: 6, planbeteckningar bestäms vid upphandling

Lyfthöjd: 17170 mm

Dörrar: Sidöppnande automattendörrar, B x H 1100 x 2100mm
 1 st korgdörr, 6 st Schaktdörrar
 Dörrblad av präglad rostfri plåt både i korg och på alla plan.
 Brandklass Ei30

Karmar: Präglad rostfri karm med en rostfri karmomfattning.

Hisskorg: B x D x H = 1300 x 2500 x 2200 mm
 1 st korgöppning
 Hisskorgen skall vara utförd enligt WBG.16

Schaktstorlek: B x D 2000 x 3000 mm

Gropdjup: 1250 mm

Tophöjd: 3850 mm

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1C LOU

